

ספר המפתח הגדול על התורה

כי תבא

דברים

כי תבא

שמח

אגרא רבלה

תחילת הפרשה

התורה תובעת מהאדם, שיתעלה כ"כ עד שהנשמה תשלוט על הגוף, ולא להיפך.

כשנתנהג כראוי, לא רק שהשונאים ייענשו, אלא הקב"ה יביאם להכרה, שנענשים בגלל שהרעו לבני".

בד"ה הקמים עליך

מביא רמז נאה, שהעונש יבוא, על שלא קיימו את השבת בשמחה...

בד"ה תחת אשר לא עבדת וכו'

אהבת שלום

שיהיה כ"כ דבוק בה', שישפיע יראה על כולם, וזוהי מטרת התפילין.

בד"ה וראו, והקטע שאח"כ

אהל תורה

הפירוש: לא די שלא עבדת את ה', עוד היית בשמחה.

בד"ה תחת אשר לא עבדת את ה"א בשמחה

אור החיים הקדוש

שיחה ארוכה נפלאה ועצומה על מטרת ירידת האדם לעוה"ז.

[דברים כ"ו ה'], בד"ה וענית ואמרת והקטעים שאח"כ

אילו היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריבות טוב התורה, היו משתגעים ומתלהטים אחריה, וכו' עיי"ש בפנים, דברים נוראים.

בד"ה ואמרו והשתחווית לפני ה' [והקטע שאחריו]

לפעמים באים נשמות מעולם העליון, לסייע לאדם לעשות מצוות.

בד"ה ואמרו והגר יתבאר וכו'

מאריך לבאר מה כוללת מצות לימוד התורה.

בד"ה ואמרו וללכת בדרכיו

מבאר בכמה אופנים, מדוע ציוה השי"ת את בניי שיעשו תרי"ג מצוות, עיי"ש.

בד"ה ואולי כי תפארת ישראל היא [והקטעים שאח"כ]

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שחט

בד"ה ואומרו וראו
כל עמי הארץ

אור לשמים

בד"ה וראו כל עמי הארץ

אך פרי תבואה

בד"ה ולקחת מראשית
כל פרי האדמה

בד"ה ושמת בטנא

בד"ה עשיתי ככל
אשר צויתני

בד"ה וראו כל עמי הארץ

בד"ה שורך טבוח לעיניך
ולא תאכל ממנו

אמרי חיים

חלק ד' עמוד צ"ב
טור ב', בד"ה והיה

חלק ד' עמוד צ"ד, בד"ה
ולקחת מראשית [השני]

חלק ד' עמוד צ"ז, בד"ה
ובאת אל הכהן [השני]

ע"י שהאדם חוטא, עי"ז מעביר מעצמו את
ה-צלם-אלקים.

ה' מוחל עוונות ישראל, למען יהיו התפילין
שלו כשרים...

כאן לימדה אותנו התורה הקדושה, שהנותן
מעשרות, אינו נותן, אלא לוקח שפע.

שיחה על הטובות המרובות הבאות לאדם
הכובש תאוותיו.

מבאר את משמעות דברי רש"י ז"ל הכותב:
שמחתי ושימחתי בו... ובזה מבאר מדוע
צריכים לקיים את המצוות בפועל, ולא די
בלימוד דיני המצוות (כמו בקרבנות).

שיחה על קושיית הגויים (על החוקים)
השואלים: מה טעם יש בה, וזה שהצדיקים יש
להם כח בתפילתם, זוהי תשובה לשאלתם,
עיי"ש.

לכאורה נראה פסוק זה כ-קללה, ומאריך
לבאר כמה ברכות יש בפסוק זה.

חייבים לחנך את הילדים מקטנותם ולהביאם
אל הצדיק.

שינצל את השפע לחינוך הבנים, ולא להיפך
ח"ו.

הבועט בעשרו גורם קטרוגים על עצמו,
ושיידע את המטרה האמיתית, שלמענה קבל
משמים כסף...

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנ

אמרי נועם

בד"ה לא אכלתי באוני

בד"ה א"י ע"פ אמרם ז"ל

שה-תשובה והתפילה והצדקה יהיו כראוי...

לימוד התורה אינו ענין של "קבלנות"... ולכן
אין לך רשות להתבטל ממנו.

אש קודש

שנת תש"א, בד"ה
וירעו אותנו המצרים

חסד עושה ה' עם בני", שבשעת הצרות, לא
מרגישים את הגודל האמיתי של הצרות,
(נכתב בימי השואה).

באר מים חיים

בד"ה היום הזה ה'
אלקיך מצוך

עבודתנו לה' - לתועלתנו היא, כי ה' עצמו
אינו זקוק לך.

בית אהרן

בד"ה עוד אמר ע"ז הפסוק

כאשר יעביר את היום במעשים כראוי, ייחשב
לו כאילו הוא עשה את היום.

בעלי התוספות

בד"ה מכה רעהו בסתר

מבאר מדוע לא נתברך שמעון יחד עם אחיו
וכן - מה היה התיקון שלו.

דברי יחזקאל

תחילת הפרשה

מדוע אומר ה' אלקיך, ולא אומר ה' אלקי?
אלא שיהודי בא אל הכהן - הצדיק - ואומר:
אני יודע שכל מה שזכיתי, לא זכיתי אלא
בזכותך.

מסביר שהכוונה היא, לא שכחתי מהמצוות
ותמיד המתנתי: מתי אזכה לקיימם.

דברים קשים נגד אותם האנשים הטוענים:
אינני חסיד, אני נוהג ע"פ שלחן-ערוך... ויחד
עם זה, עושים מעשים אשר לא ייעשו, עיי"ש
באריכות.

בד"ה לא עברתי

ממצוותיך ולא שכחתי

בד"ה את ה' האמרת היום

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנא

דגל מחנה אפרים

[בהפטורה שם],

בד"ה קומי אורי

מבאר את הסיבה ל"הסתר פנים" ... עיי"ש.

דמשק אליעזר

בד"ה ולקחת מראשית

כאשר נתקף בתאוה, שיביאה לה'...

בד"ה ולקחת

מראשית [השני]

שישלול מעצמו הרגשת "כוחי ועוצם ידי"
ויחזק בקרבו את האמונה: שהכל בא מהשי"ת.

דעת זקנים מבעלי התוספות

[דברים כ"ח ס"ג], בד"ה

והיה כאשר שש

יש חשבונות רבים לגאולה, אך לא יבינום רק
בבוא הגואל בב"א.

דעת משה

בד"ה עוד יבואר יקימך ה'

חוב על הת"ח שיכניעו עצמם לצדיקים, ועי"ז
גם פשוטי-העם יעשו כן.

חזקוני

בד"ה ולקחת מראשית

מבאר מה שנכלל בתיבת: ראשית...

בד"ה אשר יהיה בימים ההם

לימוד לבנ"י, שמיד בבואם לירושלים, יתנו את
הביכורים לכהן, ולא שימתין שם עד שימצא
כהן הנמצא בידידות עמו.

בד"ה ובאו עליך כל

הברכות האלה והשיגוך

שהברכות ירדפו אחריך, ולא יצטרך לרדוף
אחריהם.

חידושי הרי"מ

תחילת הפרשה, בד"ה

צונו לתת ראשית

[והקטע שאחריו]

מצות ביכורים הופסקה בשעת חרבן ביהמ"ק,
אך נשאר לנו ממנה ידיעה חשובה, שהקב"ה
רוצה את כל מה שנקרא ראשית: ראשית-
היום, ראשית-החודש, ראשית-השנה וכו'.

בד"ה ארמי אובד אבי

מי שהוא רמאי, הוא מאבד את זכות-האבות.

המפתח הגדול

על גודל מעלת השמחה, שהאריז"ל זכה לכל השגותיו, מפני שעשה הכל בשמחה. הקב"ה מעניק לכולם שפע עצום, אבל ברגע שמתגאה, מגרש מעצמו את השפע.

כאן מלמדת אותנו התורה הקדושה, שכאשר האדם זקוק לישועה, שיצחק אל ה'.

כדאי היתה כל יציאת מצרים, בכדי להגיע למקום-המקדש בלבד.

ממקום-המקדש ה' משקיף על העליונים והתחתונים.

החת"ס מחשב זמן ביאת המשיח לשנת תשמ"ב.

אין ה' חפץ ב"מצות אנשים מלומדה", כי אם בעבודה מעומק הלב.

כשיש לו לבקש על דברים הרבה, כיצד יעשה...

בנ"י במדבר, עיקר חיותם היה מה-מן, וזה הביאם להכרה, שרק השי"ת מנהיג את העולם.

שיהיה תמיד ממארי דחושבנא...

עצה להתגברות על היצר: שיחשוב שהוא נמצא כבר בעולם-העליון...

בד"ה [אמר:] צריכים להיות בשמחה

בד"ה הרבי ר' בונם זצ"ל מפשיסחא

חפץ חיים

תחילת הפרשה, בד"ה ונצחק אל ה'

חתם סופר

בד"ה ויביאנו אל המקום

בד"ה השקיפה [השני]

בד"ה והיה כאשר שש ה'

בד"ה היום הזה ה' מצוך

הקטע אחרון בהפטורה, בד"ה אחת שאלתי

טור הארוך

בד"ה לחם לא אכלתם וכו'

ישועות משה

בד"ה והיו חייך תלויים לך מנגד

ישמח משה

בד"ה והיית רק למעלה

דברים

ני תנא

שנב

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנג

בלי יקר

תחילת הפרשה

ההסבר למצות בכורים, למנוע מהאדם הרגשת "כוחי ועוצם ידי".

שיחה נפלאה על ענין היראה.

[דברים כ"ח נ"ח], בד"ה
אם לא תשמוור

כתב סופר

בד"ה וראו כל עמי הארץ

הברכה האמיתית, שהאומות יפחדו מישראל, לא מפני שהם חזקים, אלא מפני שה' עמם.

בגנות החפצים לשאת חן בעיני הגויים, ע"י שיראו להם את עושרם, ושאר עניני מותרות.

בד"ה והיית ממושש

מסביר מדוע לא הבטיח ה' לאברהם אבינו ארץ זבת חלב ודבש, כי עבורו לא היה זה ברכה, כי לא היה זקוק לדברים הללו.

בד"ה וע"פ דברים
האלו יובן היטב

דברים כדרכונות נגד אלו הטוענים, שלא צריך לעשות מעשים, כי העיקר הוא ה-לב-היהודי.

בד"ה עוד י"ל נגד אלו
האפיקורסים וכו'

שלא יצטרכו לרדוף אחר השפע, כי השפע ירדוף אחריהם.

בד"ה ובאו עליך כל הברכות
האלה והשיגוך [השני]

מבאר את משמעות הקללה הזו.

בד"ה הגר אשר בקרבך
יעלה עליך מעלה

מבאר קללה זו, עפ"י דברי הרמב"ם (באיגרת תימן) ששנאת הגויים אלינו, היא מתוך שנאת הדת, ומתוך קנאה, עיי"ש.

בד"ה והתמכרתם שם
לעבדים ולשפחות

ליקוטי אמרי חיים

בד"ה והיה כי תבוא
אל הארץ [השני]

והיה - שמחה, ארץ - ענוה, רק העניו יכול להיות בשמחה.

החינוך מתחיל מ-ראשית, כשהילדים עדיין קטנים.

בד"ה ולקחת מראשית
כל פרי האדמה

המאמין, היודע שהכל הוא לטובה, הוא יכול להגיע למידת השמחה.

בד"ה ושמחת בכל הטוב

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנד

בד"ה וגם נתתיו ללוי ולגר
גם אם נותנים הרבה צדקה, אי אפשר לסמוך
ע"ז ולעשות עבירות.

בד"ה לא אכלתי באוני ממנו
ממנו - אותיות ממון, שלא יפול אף פעם
לעצבות בגלל ממון...

בד"ה ובגויים לא תרגיע
זוהי ברכה, שלא ירגיש בנוח בין גויים...

מאור ושמש

בד"ה עוד נראה לתת
טעם להבאת בכורים

עובדי ה', בגלל געגועיהם התמידיים לעבדות
ה', ההתלהבות שלהם יציבה, ומואסים בעניני
העוה"ז.

מהר"י

תחילת הפרשה, בד"ה
עשיתי ככל אשר צויתני

לכאורה איך יהודי יכול לומר כך?... התשובה:
מה שאני אומר כך, בגלל שאתה צויתני לומר
כן.

בד"ה ונתנך ה' אלקיך עליון

שיחה ארוכה על החוב המוטל על כל יהודי,
להתנזר לגמרי, מחוקות הגויים וממלבושיהם.

סוף הפרשה, בד"ה והיו חייך
תלואים לך מנגד ופחדת וכו'

מדוע שיהודי יפחד, הלא הקב"ה זן את הכל?
התשובה היא: ולא תאמין, האמונה אינה
מספיק חזקה.

מהר"ש

תחילת הפרשה, בד"ה
ולקחת מראשית

מבאר פסוק זה בדרך החסידות, כיצד יתגבר
על פיתויי היצה"ר, עיי"ש.

מלא העומר

בד"ה ולקחת מראשית
כל פרי האדמה

התורה הקדושה מלמדת אותנו כאן, שהנותן
מעשרות כראוי, מחשיבים לו בשמים כאילו
נתן לה' את כל השדה.

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנה

בד"ה והלכת אל המקום

אין חשיבות מצות ביכורים רק בשביל שנותן
הנאה לכהן, שא"כ הרי יכל לתת לו כסף, אלא
ללמדינו גודל שכר הפסיעות לירושלים.

אות ג', בד"ה ואמרת
אליו וכו'

כאן הוזהרנו, שכשנירש את ארץ ישראל,
שלא נטעה ונחשוב, שמגיע לנו זאת בדין,
אלא הכל חסדים ורחמים.

בד"ה ואכלו בשעריך ושבעו

כאשר ניתן לעני כדי שביעה, נזכה שנוכל
לתבוע מהשי"ת שפע, עיי"ש.

בד"ה לא עברתי
ממצוותיך וגו'

כאן יש לנו רמז, שהצדיקים - במידי דאכילה -
אין הקב"ה מביא תקלה על ידיהם.

מנורת זהב

בד"ה ותחת אשר לא עבדת
את ה' אלקיך בשמחה

כשאנו עובד את ה', שלפחות יצטער, ולא
יתהלך מרוצה...

משך חכמה

בד"ה היום הזה ה'
אלקיך וכו'

בא ללמדינו, שאע"פ שאמרו שמותר לנסות
את ה' במעשר, אעפ"כ התורה מעדיפה שיתן
ללא פניות.

בד"ה להיות לו לעם סגולה

יש כאן הבטחה, שאם נשתדל לעבוד את
השי"ת בשלימות, יעזור לנו השי"ת, שלא
נחפש לשאת חן בעיני הגויים.

בד"ה ארור מקלה אביו ואמו

זוהי אזהרה, שגם אם יודע שאביו ימחול לו,
אסור, וייענש על כך.

בד"ה יצו ה' אתך את
הברכה באסמך

כאן נרמז, שאם נתנהג כראוי, ארץ ישראל
תתרחב, ולא נגיע למצב שנאמר: צר לי
המקום שאלין בירושלים.

בד"ה שורך טבוח לעיניך

רמז להוראת חז"ל, שבשר שנתעלם מן העין
אסור באכילה.

בד"ה תחת אשר לא עבדת
את ה' אלוקיך בשמחה

פסוק זה הוא דברי תוכחה לאותם עשירים,
שבגלל עשירותם, מזניחים את קיום מצוות
התורה.

המפתח הגדול

בענין סוגי העובדים, מאהבה ומיראה, ומעלת
העובדים מאהבה.

כשנעבוד ללא פניות, נזכה מיד למשיח.

היה צריך לומר ונתת, אלא שכשנותן ביכורים
בשמחה, דינו כמו אדם חשוב, שבזה שהקב"ה
מקבל ממנו, עי"ז נותן לו. (כמו בקידושין).

אהבת-ישראל, מביאה את הברכות ומרחיקה
את הקללות, וב-שנאה, ההיפך...

הסבר נאה, מדוע נאמר: על הקללה, ולא
נאמר: לקלל.

ב-תוכחה גנוזות ברכות, ומביא רמז נאה ע"ז.

כאשר היצה"ר הנרמז בתיבת גר - עולה
למעלה, אזי ח"ו האדם יורד למטה.

מקללות התוכחה, שהלב אינו חש ברוחניות
כראוי.

שגם מעשיו הגשמיים יהיו לשם שמים.

אין די בגעגועים לעבדות ה', דרושים מעשים...

נועם אלימלך
הקטע הראשון

נועם מגדים
בד"ה את ה' האמרת

נחל קדומים
תחילת הפרשה, בד"ה
ולקחת מראשית

אות ה', בד"ה ויצו משה
את העם ביום ההוא

אות ו', בד"ה ואלה
יעמדו על הקללה

אות ט', בד"ה שורך טבוח

אות י', בד"ה הגר
אשר בקרבך יעלה
מעלה מעלה וכו'

ספורנו
בד"ה ולא נתן ה'

עבודת ישראל
בד"ה ברוך אתה בעיר

סוף הפרשה

דברים

כי תבא

שנו

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנ

עטרת ישועה

בד"ה בפסוק ונשאתם

הצדיקים בוחרים לעצמם את המיעוט שב"מעט" [ערב-מועיל-טוב] דהיינו ה-תורה (אין טוב אלא תורה).

בד"ה א"י כי באם רוצה

ע"י ג' העצות: תורה ק"ש ו-יזכיר לו, יתגבר על יצרו.

בד"ה בפסוק כרמים

בעקבתא דמשיחא, עיקר הכח יהיה בתפילה, ובאמצעותה ניוושע.

תטע ועבדת

פני דוד

אות ג' בד"ה או יאמר

כשהאדם מבקש שפע, נענה מיד, אלא שבחטאיו, יש ב"ד שמונעו מלרדת.

במה ששמעתי,

והקטעים שאח"כ

בד"ה ואפשר שבזכות

כשהאדם נותן ביכורים בשמחה, עי"ז זוכה להפוך מידת הרחמים למידת הדין.

מצות הביכורים

בד"ה ברוך אתה בבואך

מי שקלט כראוי את התורה שלמד בבטן אמו, מתנהג כראוי, ואם ח"ו לא, נכלל הוא בקללה של: ארור אתה בבואך...

צמח ה' לצבי

בד"ה ושמחת בכל הטוב

יהודי בר דעת יודע, שעצם הזכות שיש לו, להיות מקושר להשי"ת, זהו תענוג יותר גדול מקבלת שפע גשמי.

בד"ה באו"א חסדי ד'

מה שהאדם זוכה לומר שירות ותשבחות לה', זהו החסד הגדול ביותר.

בד"ה השקיפה

הנותן צדקה צריך להיות כמו הקב"ה, שרואה ואינו נראה, כך צריך להיות בצדקה, שהוא יראה את העני הנצרך. אבל שהעני המקבל - לא יראהו (מתן בסתר).

ממעון קדישך

המפתח הגדול

המתפאר במעשיו הטובים, לשם שמים,
חשוב מאד אצל הקב"ה, אבל המתפאר לשם
גאווה, מגנים אותו בשמים.

גוי אינו מסוגל להבין, כיצד יכול יהודי בעוה"ז,
המסובב בעיני החומר ובקליפות, לעלות
מעלה, עיי"ש.

כשישוב בתשובה בגלל ה-שכינה... יוכל
להפוך גם זדונותיו לזכויות.

כשיהודי מאמין באמת, שבכל נשימה מקבל
חיות מה', זוכה לשמוע כל יום מעמד הר סיני.

על שני סוגי עובדי ה' [ע"מ ושלא ע"מ לקבל
פרס], וההבדל שביניהם, וכן על מעלת
ה-בעל-תשובה, ומעלת עם ישראל.

שיחה ארוכה לבאר את דברי רבי עקיבא
שאמר: כל ימי הייתי מצטער וכו', עיי"ש.

כאן נצטוינו שכ"א ינצל את כל כשרונותיו
לעבודת ה', בין אם זה כח-הנגינה, או כשרון-
כתיבה...

שיחה ארוכה על מצות הביכורים, בנגלה
ובנסתר.

מבאר מדוע נאמר: אלקיך, ולא נאמר אלקינו...

יש כאן חיוב, שהאדם ישתדל לצייר תמיד
לנגד עיניו מעמד הר סיני.

בד"ה א"י עד"ז כתיב
ישראל אשר בך אתפאר

בד"ה ברוך אתה בבואך
ברוך אתה בצאתך

צמח צדיק

בד"ה והיה ביום אשר

קדושת לוי

בד"ה וידבר משה

בד"ה וה' האמירך

רא"ש

בד"ה בכל לבבך

רבינו בחיי

בד"ה ובמדרש כבוד
את ה' מהונך

בד"ה ושמת בטנא

בד"ה הגדתי היום
לה' אלקיך

בד"ה ובפרשת שמע
[דברים ו'], בפסוק
אשר אנכי מצוך היום

דברים

ני תבא

שנח

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שנט

בד"ה ובאו עליך כל
הברכות האלה והשיגוך

בד"ה תחת אשר לא
עבדת את ה' אלקיך

שלא יצטרך לרדוף אחר הברכות, אלא
הברכות ירדפו אחריו.

רצון ה', שנעבדהו מתוך שמחה, ועל שמחת-
המצוה יש שכר בנפרד.

רמב"ן

[דברים כ"ו י"ז], בד"ה
וללכת בדרכיו

בד"ה ואמרו על דרך
אגדה זה החזן

בין השאר נצטוינו כאן על גמילות חסדים,
ע"ד אומרים ז"ל: הדבק במידותיו...

בציווי "אשר לא יקים" נכללים שני דברים,
האחד: שהס"ת יעמוד בארון-קודש כראוי
(שלא יהיה חשש של נפילה), והשני: בשעת
הגבהת הס"ת, להראות לכולם.

מבאר משמעות תיבות אלו.

סוף הפרשה, בד"ה
לחם לא אכלתי

שארית מנחם

תחילת הפרשה

עובדי השי"ת, לאחר שעושים רצון ה',
חוששים שלא עשו כראוי, אבל בשעת מעשה
לא יחשוב כן, כי עי"ז יישבר.

רומז לכניסה לשנה החדשה, אימתי יהיה
ברוך, אם ברוך אתה בצאתך, שסיים את
השנה שעברה בתשובה.

זוהי ברכה, שה-גר, הנשמה תעלה מעלה,
ואילו הגוף והחומר יאבדו את חשיבותם
(לעומת הנשמה).

בד"ה ברוך אתה בבואך

בד"ה הגר אשר בקרבך
יעלה למעלה

של"ה הקדוש

[סוף הפרשה], בד"ה
וענית ואמרת

כאן מלמדת אותנו התורה, שכאשר האדם
מקבל טובה, עליו להכיר בחסדי ה' ולהודות
לה'.

שיחה על מעלת מידות הזריזות וההתלהבות.

[סוף הפרשה], בד"ה היום
הזה ה' אלקיך מצוך

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שם

שפת אמת

שנת תרל"א, בד"ה ולא
נתן ה' לכם לב לדעת

שנת תרמ"ג, בד"ה
בפסוק תחת אשר לא
עבדת וכו' בשמחה

לבו של האדם חייב לחוש את ה-אלוקות
הטמונה בכל דבר ה'.

שיחה על גודל עבודת ה' בשמחה, גם בעת
צרה.

תולדות יעקב יוסף

הקטעים הראשונים
שבפרשה

הצדיק לוחם תמיד ביצרו, והרשע מוכה תמיד
על ידו, ואעפ"כ הוא מרוצה...

תורת חיים

בד"ה י"א ארורים

לצדיק מותר לקלל, מאחר ובלבו הוא מברך
(כדאי' בזוה"ק).

תורת משה [חת"ם]

בד"ה והותירך ה'
לטובה בפרי בטןך

יש אנשים שנגמרה קיצבת-חייהם, והם
מאריכים ימים, בכדי שיוכלו להשקיע כוחות
בילדיהם.

המתמסר באמת לתורה, אינו זקוק ל-צום-
קול-ממון.

בד"ה פקודי ה' ישרים

תפארת שלמה

בד"ה א"י ושמחת [הראשון]

שישמח בחסד הבורא, שהעניק לו צדיק
בדורו, כמו העובדה עם הרה"ק מלובלין
והרה"ק מבארדיטשוב זי"ע.

בד"ה א"י ושמחת [השני]

שישמח לעשות חסד עם הברואים, דוגמת
הקב"ה ואברהם אבינו.

בד"ה א"י ושמחת
[השלישי]

שישמח בעצם הדבר, שמקבל מהמלך -
הקב"ה - חסדים.

בד"ה את ה' האמרת

כשלומד תורה לשמה, אזי ה' אומר תורה
משמו, וזוכה שהשכינה תדבר מתוך גרונו.

המפתח הגדול

דברים

כי תבא

שם

נותן הסבר למצות קריאת ה-תוכחה, למען יצאו ידי חובת העונש ע"י הקריאה...

בד"ה יש לתת טעם בענין התוכחה

תרגום-יונתן
[דברים כ"ח ט"ו]

ההמולה שנוצרה ע"י האבות בשעת אמירת ה-תוכחה, והובטח להם שלישאל תעמוד זכות האבות לעד.

בצרות-הגלות יחפשו עצה, אך לא יהיה מגיד-אמת, שיוורה את הדרך הנכונה.

[דברים כ"ח כ"ט],
עה"פ והיית ממשש